

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 74.859 van 30 juni 1998

A. 62.176/VI-14.300

In zake : **de Franse Gemeenschap**,
vertegenwoordigd door haar
Regering,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mrs. Benoît en Luc CAMBIER,
advocaten,
Jean-Baptiste Meunierstraat 22
1050 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Volksgezondheid en
Leefmilieu,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean-Louis JASPAR, advocaat,
Sint-Bernardusstraat 98
1060 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 3 februari 1995 ingediende verzoekschrift, waarbij de Franse Gemeenschap de nietigverklaring vordert van het koninklijk besluit van 20 oktober 1994 betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van logopedist en houdende vaststelling van de lijst van de technische prestaties en van de lijst van handelingen waarmee de logopedist door een arts kan worden belast, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 6 december 1994;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer KOVALOVSKY, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 3 december 1997, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 25 mei 1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 24 juni 1998;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. CAMBIER, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. JASPAR, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het gedeeltelijk andersluidend advies van de heer KOVALOVSKY, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de bestreden handeling gegrond is op de artikelen 5, § 1, eerste en derde lid, 22bis en 23 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de

geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies; dat in artikel 3, 1°, van de bestreden handeling de diplomavereisten worden vastgesteld om het beroep van logopedist te mogen uitoefenen; dat de handeling voorschrijft dat het diploma een opleiding moet bekronen van minstens 3 jaar hoger onderwijs met volledig leerplan; dat ze bepaalt wat de leerstof op zijn minst moet omvatten door de vakken op te sommen die aan bod moeten komen in een theoretische opleiding of in een theoretische en praktische opleiding; dat ze voorschrijft dat een stage vervuld moet worden waarvan ze de minimumduur vaststelt, en de verdediging van een eindwerk oplegt;

Overwegende dat de verzoekende partij een enig middel ontleent aan de schending van artikel 127 van de Grondwet, alsook van de artikelen 5 en 6 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980; dat ze aanvoert dat artikel 3 van de bestreden handeling een gedetailleerde opgave van de leervakken bevat die de licentiaten in de logopedie gevolgd moeten hebben om het beroep van logopedist te mogen uitoefenen; dat ze opmerkt dat, ook al is de federale Staat inderdaad bevoegd om normen vast te stellen waaraan voldaan moet zijn om een bepaald beroep uit te oefenen, hij die bevoegdheid niet mag aanwenden op een wijze die in strijd is met artikel 127 van de Grondwet, waarin gezegd wordt dat de gemeenschappen uitsluitend bevoegd zijn inzake onderwijs, onder voorbehoud van drie uitzonderingen;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het vaststellen van de voorwaarden om een beroep te mogen uitoefenen onder haar bevoegdheid valt en dat het feit dat in de bestreden handeling de beroepsopleiding een belangrijke plaats krijgt, geen gevolgen heeft; dat ze stelt dat in de bestreden

handeling slechts de minimumvoorwaarden worden vastgesteld en de gemeenschappen de bevoegdheid wordt gelaten om de leerstof voor ieder leerjaar nader uit te werken, waarbij de eigen bevoegdheden van de gemeenschappen inzake onderwijs dus geëerbiedigd worden; dat ze voorts aanvoert dat de eisen die in de bestreden handeling worden gesteld, garanties vormen voor de volksgezondheid; dat ze zich ten slotte beroept op de theorie van de impliciete bevoegdheden om te wettigen dat ze bevoegd is om minimumvereisten met betrekking tot het opleidingsprogramma vast te stellen, wat volgens haar noodzakelijk is om haar eigen bevoegdheden te kunnen uitoefenen;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar wederantwoord stelt dat de afdeling wetgeving van de Raad van State in het advies met betrekking tot het ontwerp van wet tot wijziging van het genoemde koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 erop heeft gewezen dat, wat het vaststellen van de inhoud van een leerplan betreft, de bevoegdheid van de federale Staat afgebakend is door artikel 127, § 1, 2°, van de Grondwet, ook al houdt zijn ingrijpen verband met de problematiek inzake de voorwaarden om een beroep te mogen uitoefenen; dat ze stelt dat de verwerende partij zich met de bestreden handeling niet beperkt heeft tot het vaststellen van de minimumvoorwaarden voor het uitreiken van de diploma's, zoals haar is toegestaan door artikel 127, § 1, 2°, b), van de Grondwet, maar dat ze veel verder is gegaan door de organisatie zelf van de studies te regelen door een gedetailleerde opgave van de leervakken vast te stellen, een stage op te leggen en voor te schrijven dat een eindwerk moet worden ingediend; dat ze voorts zegt dat de verwerende partij zich niet kan beroepen op een restbevoegdheid met betrekking tot een materie die uitsluitend aan de gemeenschappen is toegewezen, zoals het onderwijs;

Overwegende dat artikel 127, § 1, 2°, b), van de Grondwet als volgt luidt :

" Art. 127. § 1. De Raden van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, ieder wat hem betreft, bij decreet :

(...)

2° het onderwijs, met uitsluiting van :

a) (...)

b) de minimale voorwaarden voor het uitreiken van de diploma's;

c) (...);

Overwegende dat uit de verklarende nota bij het voorstel van de Regering tot herziening van het vroegere artikel 59bis van de Grondwet (Gedr. St., Senaat, B.Z. 1988, nr. 100-2/1°, blz. 3; verslag namens de Kamercommissie, Gedr. St., Kamer, B.Z., 1988, nr. 10/59b-456/4, blz. 26) blijkt dat de grondwetgever met "minimale voorwaarden voor het behalen van diploma's" de voorwaarden bedoelt "die werkelijk bepalend zijn voor de waarde en dus ook de gelijkwaardigheid van de diploma's : dit zijn enkel de grote indelingen van het onderwijs in niveaus leidend tot de uitreiking van diploma's en eindgetuigschriften, alsook de minimale globale duur die aan elk van deze niveaus moet worden besteed"; dat in hetzelfde stuk ook werd gepreciseerd dat met "onderwijsniveau" het kleuter- en lager onderwijs, het secundair onderwijs, het hoger onderwijs van het korte type, het hoger onderwijs van het lange type en het universitair onderwijs werden bedoeld; dat, ten slotte, het begrip "minimale globale duur" in dezelfde passage gedefinieerd is als "de resultante van het aantal studiejaren, het aantal weken per jaar en het aantal uren per week";

Overwegende dat luidens artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 6°, van de bijzondere wet tot hervorming der

instellingen van 8 augustus 1980, de federale overheid als enige bevoegd is om de vestigingsvoorwaarden vast te stellen, met uitzondering van de bevoegdheid van de gewesten om de vestigingsvoorwaarden inzake toerisme te regelen;

Overwegende dat de bevoegdheid die bij de genoemde bepaling aan de federale wetgever wordt verleend, volgens het Arbitragehof onder meer de bevoegdheid inhoudt om algemene regels of bekwaamheidseisen voor te schrijven in verband met de uitoefening van sommige beroepen (Arbitragehof, 17 december 1992, nr. 78/92, rolnummers 357, 359, 360, B.4.2., Belgisch Staatsblad van 19 januari 1993; 17 december 1997, nr. 74/97, rolnummer 992, B.3.2., Belgisch Staatsblad van 28 januari 1998); dat die bevoegdheid ook die impliceert om de toegang tot een bepaald beroep afhankelijk te stellen van het slagen voor een examen (Arbitragehof, 1 december 1994, nr. 81/94, rolnummer 629, 630, 633, B.10, Belgisch Staatsblad van 16 december 1994) of van een bepaald diploma of een bepaalde academische graad (Arbitragehof, 17 december 1992, voormeld, B.4.2.), terwijl het vaststellen van de wijze waarop men een diploma behaalt een onderwijsaangelegenheid is en bijgevolg tot de bevoegdheden van de gemeenschappen behoort (Arbitragehof, 17 december 1992, voormeld, ibidem);

Overwegende dat artikel 128, § 1, van de Grondwet, de Franse en de Vlaamse Gemeenschapsraad de bevoegdheid verleent om bij decreet de persoonsgebonden aangelegenheden te regelen; dat artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 het gezondheidsbeleid bij de persoonsgebonden materies indeelt, onder voorbehoud van de uitzonderingen die in die bepaling worden vastgesteld; dat, zoals het Arbitragehof heeft gesteld

"uit de parlementaire voorbereiding (van voormelde bepaling) (...) duidelijk (blijkt) dat het regelen van de uitoefening van de geneeskunst en van de paramedische beroepen niet behoort tot de materies die, wat het gezondheidsbeleid betreft, als persoonsgebonden aangelegenheden aan de gemeenschappen zijn overgedragen (...)" en dat "de federale wetgever, die bevoegd is gebleven om hetgeen tot de uitoefening van de geneeskunst en de paramedische beroepen behoort, te regelen, vermag regels uit te vaardigen omtrent het uitoefenen van activiteiten van geneeskundige of paramedische aard, andere dan die welke in artikel 5, § 1, I, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn bedoeld; hij vermag het uitoefenen van die activiteiten afhankelijk te stellen van een erkenning, en die erkenning aan vereisten onder meer van studie en opleiding te onderwerpen" (Arbitragehof, 18 december 1996, nr. 81/96, B.4.2., Belgisch Staatsblad van 15 januari 1997);

Overwegende dat de verwerende partij bijgevolg terecht bij de bestreden handeling een aantal vakken heeft opgesomd die in de theoretische en praktische opleiding voor de uitoefening van het beroep van logopedist aan bod moeten komen, en dat zij terecht heeft voorgeschreven dat een stage met een minimumduur met goed gevolg doorlopen moet worden en een eindwerk moet worden gemaakt; dat niet blijkt dat de verwerende partij door zulke normen uit te vaardigen de uitoefening van de gemeenschapsbevoegdheden onmogelijk of buitenmatig moeilijk heeft gemaakt; dat het middel zoals het door de verzoekende partij is geformuleerd, niet gegrond is;

Overwegende dat voor het overige niet blijkt dat met de bestreden handeling, doordat in artikel 3, 1°, ervan een opleiding van minstens drie jaar in het

hoger onderwijs wordt opgelegd, en in artikel 3, 1°, c, ervan wordt voorgeschreven dat het doorlopen van een stage bewezen moet worden met een stageboek dat door de kandidaat moet worden bijgehouden, een bevoegheidsverdelende regel geschonden zou zijn;

Overwegende immers dat niets erop wijst dat de federale wetgever, toen hij artikel 3, 1°, opstelde, de bedoeling had zich te bemoeien met de bevoegdheid - die toekomt aan de gemeenschappen - om te beslissen of onderwijs met volledig leerplan dient te worden vereist dan wel dat ook deeltijds onderwijs in aanmerking genomen mag worden; dat deze bepaling begrepen moet worden als een bepaling die voorschrijft dat om het beroep van logopedist te mogen uitoefenen, de totale duur van het onderwijs minstens drie jaar moet zijn, en niet als een bepaling die uitsluit dat een gelijkwaardige opleiding kan worden verstrekt in het deeltijds onderwijs of in een andere vorm;

Overwegende, ten slotte, dat de federale wetgever, die bevoegd is om een stage op te leggen als voorwaarde om het beroep van logopedist te mogen uitoefenen, ook bevoegd is om voor te schrijven dat de betrokkene een stageboek moet bijhouden, wat een noodzakelijke aanvulling vormt van de stage;

Overwegende dat niet blijkt dat de verwerende partij met de bestreden handeling een bevoegheidsverdelende regel zou hebben geschonden; dat de vordering niet kan worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op dertig juni 1900 achtennegentig door :

de HH. CLOSSET,	kamervoorzitter,
HANSE,	staatsraad,
LEWALLE,	staatsraad,
HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.